

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.,
a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumerează și la poste și la librării.

În București

primește abonamente Ioan Bianu, profesor, București.
Calea Victoriei nr. 135.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

PROCESUL REPLICELI

Actul de acuză

al
prim-procurorului regesc din Cluj.Nr. 2879 — 1893
f. ũ.

On. Curte cu jurați ca juriu de presă!

În broșura tipărită în Sibiu la „Institutul Tipografic”, societate pe acții (Typographische Anstalt in Hermannstadt) fără indicarea numelui autorului sub titlul: „Die Rumänische Frage in Siebenbürgen und Ungarn, Replik der Rumänischen Academischen Jugend Siebenbürgens und Ungarns zu der von der magyarischen Academischen Jugend veröffentlichten „Antwort“ auf die „Denkschrift der Studierenden der Universitäten Rumäniens. Mit einer Ethnographischen Karte Oesterreich-Ungarns und Rumäniens, Wien, Budapest, Graz, Klausenburg. Verlag der Herausgeber 1892” și alăturată aici sub „f. în traducere legalizată (maghiară. R. „Trib.”) se află pe pagina 33 și următoarea referitor la uniunea Transilvaniei cu Ungaria prin art. de lege I. al dietei din Cluj și VII. al dietei din Pressburg din 1848, precum și referitor la regularea detaliată a uniunii prin art. XLIII din 1868, conform traducerii maghiare legalizate următoarele expresii:

În primele trei alineate ale pag. 32.*

„Junimea maghiară crede a fi istovit cestiunea fuziunii Transilvaniei cu Ungaria, prin câteva sofisme.

„Colegii noștri, întocmai ca și urzitorii fuziunii, încercându-se a justifica acea vecinică violență și nedreaptă faptă, stăruiesc a produce impresia ca-și-când fostul mare principat al Transilvaniei nu ar fi fost nici autonom nici independent.

„Dar adevărul istoric nu se poate tăgădui, faptele și evenimentele împlinite nu se pot ascunde.”

Dela alineat. 8 al paginii 34 până la pagina 35 alineat. 3 se spun următoarele:

„Dar cine și cu ce drept a decretat fuziunea Transilvaniei cu Ungaria?”

„Maghiarii, minoritatea absolută a Transilvaniei, au decretat-o.

„Junimea maghiară afirmă, că din dieta din Cluj dela 1848, care a decretat uniunea, „n'a fost exclus nime dintre cei-ce îndreptățiți erau a lua parte la ea”. Frase! Dieta din Cluj dela 1848 n'a avut nici un drept de a decreta uniunea Transilvaniei cu Ungaria, pentru-că poporul românesc, cu alte cuvinte majoritatea absolută a populațiunii Transilvaniei, n'a fost reprezentat în acea dietă feudală, compusă pe baza art. de lege transilvan XI. dela 1791, care numai aristocrației maghiare îi recunoștea dreptul de a hotărî în numele țării întregi.

„Românii nu numai că au luat parte la acea dietă, ci a priori au protestat în contra uniunii, în memorabila zi dela 15 și 16 Maiu 1848.

„În punctul 16 al rezoluțiunii lor, Românii cereau, ca Maghiarii „nici-decum să nu iee la desbatere cauza uniunii cu Ungaria, până când națiunea română nu va fi națiune constituită și organizată cu vot deliberativ și decisiv în camera legislativă, ear' din contră, dacă dieta Transilvaniei ar vor totuși a se lăsa la pertractarea aceleiași uniuni de noi fără noi, atunci națiunea română protestează cu solemnitate.”

Pag. 35, al. 5 până la pagina 36 al 3 glăsuște astfel:

„De altcum puterea legilor dela 1848 a fost zdrobită prin evenimentele aceluiași an, când Românii cu armele s'au ridicat contra asupritorilor lor maghiari.

„La 1863 autonomia Transilvaniei a fost restabilită și a culminat în convocarea lucră-

rile și hotărârile dietei din Sibiu dela 1863 și 1864 constituite pe baza egalei îndreptățiri a națiunilor.

„Românii însă nu mult timp se putură bucura de egalitatea de drepturi ce o aveau atunci.

„La 1865 situația imperiului habsburgic era primejduită; se presimțea războiul cu Germania.

„Maghiarii se folosiră de ocaziune și isbutiră a îndupleca Coroana să convoace o altă dietă la Cluj pe 6 Octomvrie 1865 „pentru reușirea uniunii Transilvaniei cu Ungaria”, cum se zicea în rescriptul imperial.

„Această dietă a declarat uniunea votată la 1848 validă și dieta din Pesta a ratificat această uniune.

„Dar dieta aceeași din Cluj, nici cea dela 1848 nu a fost îndreptățită a se pronunța în cauza uniunii, pentru-că nici una nici alta nu au fost convocate pe baza egalei îndreptățiri naționale, politice și individuale, ci tot pe baza art. de lege XI. aristocratico-feudal dela 1791.”

Al. 4 și 5 pag. 36:

„Astfel națiunea română ca atare și ca individualitate politică a fost cu deservire desconsiderată și călcată în picioare.

„Evident dar”, că fuziunea Transilvaniei cu Ungaria, așa cum s'a făcut, contra voinței Românilor, este un act de violență îndreptat de-adreptul contra existenței celor din urmă.”

Ear' ultimul alineat al pag. 36 zice:

„Fie Maghiarii dimpreună cu tinerimea lor convingi, că Românii întotdeauna vor ține minte de violențele comise față cu ei și nici-odată, dar' nici-odată nu vor înceta a pretinde cu toată hotărârea restituirea autonomiei Transilvaniei, precum a existat aceea la 1864.”

Acești termeni califică uniunea Transilvaniei cu Ungaria, decretată și detaliat regulată prin articolii de lege mai sus amintiți, drept un atentat contra Românilor, și deneagă atât dietei Transilvaniei din 1865 cât și celei din Budapesta 1865 dreptul decretării uniunii: căci nici una din dietele acestea nu s'au compus pe baza egalității politice și naționale profesate de lege, ci s'au compus pe baza principiilor feudale aristocratice, reprezentate prin art. XI. din 1791.

Prin negarea legalității dietei din 1848 și 1865 este totodată trasă la îndoială legalitatea articolilor de lege, care au decretat și detaliat uniunea Transilvaniei cu Ungaria, și e evident, că prin acestea se atacă puterea obligatoare a acestor articoli de lege.

Ear' atacarea puterii obligatoare a unei legi se lovește în §. 173 al codului penal și este de pedepsit în înțelesul acestui paragraf. Prin urmare și expresiunile mai sus citate formează un delict contra acestui paragraf al legii.

Mai departe se zice în capitolul care vorbește despre „esența cestiunii române în Transilvania și Ungaria.

Pag. 8 al. 4 și 5, 7 și 8:

„Și acum când vedem că în butul tuturor nenorocirilor din jalnicul nostru trecut, am fi aproape de liman, acum, când după suferințe seculare am dori și noi să respirăm aerul proaspăt și recreator al libertății naționale, acum s'a apucat națiunea „nobilă și liberală” a Maghiarilor a ne arunca în lanțuri noue, tentând din nou la exterminarea noastră națională.

„La 1848 părinții noștri își vărsară sângele lor cu profuziune, ca să ne elibereze de noi, fii și nepoți, de sub jugul crud al feudalității medievale, dar' abia scăpărăm de sub el și astăzi sântem ținuți sub jugul unei noue feudalități, a celei naționale, a acelorași clice care de secolii ne exploatează, ne asupresc și numai numirea cătușelor ni-o schimbă.

„Căci, întrebăm, se poate robie mai cruntă decât când un popor cu aspirațiuni de libertate este reținut cu forța în dezvoltarea aptitudinilor sale naționale?”

„Ori-și-ce om cumpătat și drept judecător vede, că nu noi rîvnim la proprietatea altora, nu noi atacăm, nu noi tindem a extermina națiunii, nu noi am pricinuit și nu noi exercităm despotismul, ci Maghiarii.

„Din toate cele expuse este invederat, că lupta ce ne este declarată nu are caracter de partid: aici nu se combat liberali și conservatori pentru teorii și principii, aici este vorba de o luptă de rase, în care un întreg popor respective mai multe popoare trebuie să se apere în contra agresiunilor unui element grandoman și violent.”

Ca să probeze, că ce trufie nemotivată este din partea Maghiarilor a se gera, ca-și-când ei (Maghiarii) ar fi în Orient propagatorii civilizațiunii și culturii se citează în capitolul „Cătră junimea academică maghiară” mai mulți scriitori străini, între care și Francisc Löher, care a zis, că istoria omenirii va însemna cu cadru de doliu timpul venirii Maghiarilor. Referitor la aceasta se află următoarele expresii în primul alineat al pag. 19: „De când a scris fericitul Löher aceste șire au trecut mulți ani; în timpul acesta Maghiarii s'au străduit din răsuputeri a face toate, numai lucruri „nobile și mari” nu, așa încât noi Români dimpreună cu celelalte naționalități subjugate sântem necesitați a deplânge apropiatul milleniu al invasiunii maghiare în Europa drept un blăstăm millenar.”

Ultimele 3 alineate pag. 20:

„Dar' nu vedeți voi, că fanatismul maghiarizării a trezit o ură infernală față cu voi, nu numai în națiunile din țeară, ci și în inima fraților și consăngenilor lor mărginași?”

„În Ungaria v'ați îndușmănit cu Românii, cu Sârbii, cu Rutenii, cu Sașii și Slovaci. Pe de altă parte în România, în Serbia, în Boemia și în Croația cine vă este prieten? Nimeni! Toată lumea vă evită, toată lumea vă privește drept dușmani.”

Pag. 40 al. 7:

„Pe lângă acestea, „liberalismul” maghiar e nesfârșit în ceea-ce privește infamia ingerențelor și volnicțiilor în alegeri. Comitelesuprem, vice-comitele, pretorii, notarii, primarii și gendarmeria sânt aproape exclusiv Maghiarii octroați în ținuturile noastre.

„Ei bine, în timpul alegerii toți acești onorabili membri ai „națiunii stăpânitoare” se întrec care de care a pune voința alegătorilor la cale.

„Toate aceste organe publice, care după lege nu ar avea nici un drept a influența alegerea, nu numai că o influențează, dar' ele hotărăsc și ele execută reușita candidațiilor maghiari. Cum? Prin fel de fel de corupțiuni bănești, prin intimidări și amenințări, prin volnicii și violențe, ear' dacă nici așa nu merge, gendarmeria maghiară primește ordin din partea conaționalilor ca brevi manu să se rețină cu puterea pe alegătorii candidatului român dela urna de votare, eventual întreaga armată a cercului este ținută a sprigini pe gendarmi în „constituționala” lor operă.”

Pag. 42 al. 7 și 8:

„Dar' ce va să zică în Ungaria „a avea drept?” Drepturi nu există în Ungaria, decât pentru Maghiari.”

Pag. 43 al. 2:

„Acuse criminale la tribunalele maghiare, petiții și proteste de nulitate la camera din Pesta, nu au nici-odată vre-un rezultat.

„Românul în patria sa nu are dela cine să ceară dreptate.”

Pag. 43 alineatul ultim și pag. 44 primele două alineate:

„La 1892 această abstenență a fost de nou urmată, ear' în apelul respectiv Slovaci spun tot aceleași invinui, pe care le spun Românii la adresa usurpatorilor.

„Dar' și poporul sârbesc a hotărît pasivitatea absolută în alegerile din estan (1892). Pe cine reprezintă dar' așa numita cameră legiuitoare din Budapesta?”

„Reprezentă fărădelegea și violența, și nu ar avea nici un drept a legiui în numele țării.

Pag. 49 al. 2:

„Sistemul maghiar întrebunțează puterea instrucțiunii publice nu spre cultivarea, ci spre desnaționalizarea poporului român.”

Pag. 62 alineatul penultim:

„Ea nu cunoaște decât un singur ideal: maghiarizarea! Stîrpirea tuturor nemaghiarilor. Puțin le pasă „cavalerștilor” maghiari, că popoarele nemaghiare sânt aproape de marginea desnădejduirii. Căci doar' vorba lor e: „Ungaria sau va deveni maghiară, sau se va prăpădi!”

Pag. 67 al. 11 până la fine:

„Colegii noștri maghiari se laudă, că „constituția” maghiară ne dă 100.000 fl. la an, pentru biserica noastră neunită.

„Trebuie să constatăm, că din acea sumă numai jumătate se dă bisericii noastre românești, cealaltă jumătate se dă bisericii sârbești de aceeași confesie.

„Dar' acum întrebăm noi, oare 50.000 de florini sânt de natură a mulțumii o confesiune care numește 1 1/2 milion de suflete, care întocmai ca și cetățenii maghiari suportă cheltuielile statului?”

„Oare aceasta este o dreaptă împărțire din visteria statului, pentru o confesiune care din propriile mijloace trebuie să susțină 2000 de biserici și vre-o 1500 de școli?”

„Și ca să vadă lumea cât este de strigătoare la cer această „dreptate” maghiară, vom aminti că din visteria statului comun, la care toate națiunile nemaghiare sânt silite a contribui cu banii lor, singur pentru ajutoarea teatrelor maghiare se dă la an suma de 300.000 florini.

„Și junimea acestui panmaghiarism, care ne exploatează cu asemenea nerușinare, mai are curajul a se bate în piept și a exclama despre cele vre-o 50.000 fl. ce se dau unei întregi confesiuni, cât este națiunea maghiară de generoasă față cu noi!”

„Acele mii de florini nu sânt decât o infamă parte din acei bani, care ne compet în virtutea milioanele de florini ce le stoarce maghiarismul dela asupritul nostru popor!”

Pag. 69 al. I:

„Prin nerespectarea legilor, prin falsele lor interpretări, prin ordinațiuni ministeriale de tot felul, Românul este aproape cu totul exclus din viața publică.”

Pag. 70 al. 2—5:

„Când e vorba să se strivească, totul e pus în mișcare, dela comite-suprem până la pretor și instrumentele acestuia: notarii și primarii toți sânt uniți într-o a ne nimic. Și dacă volnicțiile acestor satrapi și mici și mari nu sânt deajuns, atunci da, atunci „miserabilul olăh” trebuie regularizat cu forța — cu gendarmul, care stă la ordinele organelor administrative.

„Poporul român poate să spună sinistre adevăruri despre brutalitățile, tiraniile, schingiuirile îndurate în această țeară, pe care tinerii din Budapesta cu atâta nerușinare o numesc: seut și depositar al libertății.

„Să nu cugete cineva, că această stare a lucrurilor s'ar chimba prin proteste, recursuri, apelațiuni, — totdeauna, matematiceste putem afirma, că rămân fără de nici un rezultat pozitiv.”

Pag. 74 al. 5—6:

„Primarii maghiari și maghiaroni nu comit transgresiuni atât de mari ca ei să se fie demisionați. Ei fură și înstrăinează bani comunali, pe care ear' comunele sânt datoare a-i restitui.”

Pag. 77 al. 4:

„Oamenii noștri cu calificațiune în regulă, cei mai mulți fiind absolvenți de drepturi, sânt dați la o parte și înlocuiți prin indivizi micuți, brutali, delapidători de bani publici și care prea adese-ori n'au alt titlu decât privilegiul de a fi născuți din părinți nobili ruinați.”

Pag. 79 al. 8, pag. 80 al. 3:

„Des repețiata afirmațiune a tinerilor cavaleri din Budapesta, că în Ungaria pot să ajungă nemaghiarii la cele mai înalte posturi, este o minciună sfruntată, precum sânt toate cele susținute în răspunsul lor.

„Numai acela care-și reneagă neamul seu, dar' și în acest extrem cas numai cu anevoie poate să-și asigure un post în statul ungar. Cine însă nu-și ascunde nici originea nici sentimentele sale naționale, acela înzadar va aștepta să fie promovată sau numit în vre-o slujbă.

„Capacitatea, munca, caracterul Românului integru n'au nici un fel de valoare, ba mai de multe-ori calitățile acestea sânt tot atâtea impedimente pentru a-și câștiga cineva o existență onorabilă în această țeară.

„La ocuparea unei funcțiuni naționalitate maghiară este normativă în prima linie. Ne-capacitatea este o pedecă mai mică decât naționalitatea nemaghiară și un nume maghiar compunește mai mult decât o diplomă strălucită.”

Pag. 81 ultimele 2 alineate:

„Patriotismul și nepatriotismul în sinul Maghiarilor se măsură după mărimea desconsiderării celorlalți cetățeni, care n'au „fericirea” de a fi Maghiari. Cu cât desconsiderarea și disprețul e mai mare, cu atât și patriotismul, cum ei îl înțeleg, este mai mare, fiindcă după-cum își dau ei cu secoala, în statul unguresc numai Maghiarii au dreptul de existență.”

Pag. 89 al. 1—2, 4:

„Chiar și în purtarea sarcinilor publice Românul este nedreptățit. Comisiunile pentru eruarea impozitelor de venit sânt compuse de regulă din Maghiari și acolo unde poporațiunea e curat română. Bine înțeles, că astfel întocmit fiind lucrul, proprietarul, comerciantul, industriașul și meseriașul maghiar e menajat, ear' cei români sânt loviți fără nici o cruțare. Protestul și aci se dovedește de prisos.”

Pag. 90 al. 2—3:

„În urmă, luând Maghiarii frânele guvernării în mână, au exploatat și această importantă afacere în favorul elementului unguresc.

„Prin ordonanțe și legi noue, prin tâlmăciri și restălmăciri a patentelor, cauza proprietarilor maghiari s'a favorizat contra intereselor și dreptului poporului românesc.”

Pag. 91 al. penultim — pag. 92 al. 2:

„În cause de comasare, sub titluri de nimic și false se răpesc pe nedreptul din proprietatea foștilor iobagi cu zecile și sutele de jugere și se dau proprietarilor maghiari. În virtutea legii de comasare parcelele de pământuri ale țeranilor au să fie arondate într'un întreg, dacă majoritatea proprietății cere aceasta.

„Proprietarii unguri și ovari, în mâna cărora se află cele mai multe averi ale nobililor ruinați, exploatănd această lege în favorul lor, forțează comasarea și cei dintăiu în puterea rasei, ear' cei din urmă sub cuvântul „patriotismului” lor patentat fac, ca la noua împărțire a proprietăților să primească pământurile cele mai mănoase, pe când Românii li-se dau locurile cele mai sterpe, care n'au nici un preț, mai având a plăti și speșele de mii, ba chiar zeci de mii, ce se fac la asemenea ocaziuni.

„În chipul acesta s'a săvârșit și segregarea pădurilor. Erarul și baronii unguri au luat ce a fost mai bun, ear' comunelor și singuraticilor li-au dat pădurea cea mai proastă — tușurile.”

Pag. 97 al. 5—6:

„Întreaga societate maghiară nu cunoaște alt ideal decât sporierea elementului maghiar prin nimicirea elementelor nemaghiare.

„Ear' cei mai activi agenți ai acestui „ideal” sânt funcționarii publici!”

„Și tot acești oameni sânt chemați a ne face nouă dreptate!”

„Evident, că ori de câte-ori funcționarul maghiar are să judece între Români și Maghiari, el nu poate fi nepărtinitor.”

* Aici și la toate citatele următoare e indicată paginatura exemplarului german ear' în paranteză pagina exemplarului maghiar tradus de interpret și alăturat în manuscris. Sfermană „idee de stat”, cât născăz îți faci, să traduci tu ungurește întreaga Replică! Red. „Tribuna”.

Pag. 98, al. 2—3, 7—8:

„Țeranul român dela primul seu contact cu funcționarii, tot oameni străini de limbă și de datinele sale, este tratat cu o revolta-tore necuviință.

„În ochii acestor husari kossuthiști dînsul nu este decît un subiect de despoiar, de dispreț și de ocară.”

„În toată Transilvania și Ungaria acești birocrati îngâmfaiți, aproape fără excepție vobresc cu țeranii zicîndu-le „tu” și „moi”, ca și-cînd aceștia ar fi slugile lor.

„Și într-adevăr, cum s'ar și pute, ca membrii națiunii hegemonice să dea cîmbra cuvenită cetățenilor unei naționalități helotice!”

„Cînd funcționarul maghiar, din priceală pasurii țeranului nostru, nu înțelege căsurile țeranului nici prin mijlocirea ser-vitorilor de birou, scoate fără multă vorbă pe țeran afară.”

Pag. 99 primele 6 alineate:

„Românii se apelează contra acestor ne-dreptăți? Dar cum și unde, într-o viață pu-blică atât de străină de trebuințele lor?”

„Ocară și batjocura ce își permit acești funcționari venetici față cu poporul pe care trăiesc, este ne mai pomenită.

„Până și cel din urmă servitor maghiar din birourile publice, cînd are a face cu poporul nostru, ia un aer de grandeză și vorbește cu el într-un ton de suveran dispreț.

„Scurt toată birocracia aceasta, dela mi-nistru până la servitorii, cere ca poporul să învețe de dragul ei limba maghiară.

„Adeca 3 milioane de Români, respec-tiv 10 milioane de cetățeni nemaghiari sînt puși în fața dilemii: sau vor învăța limba maghiară, sau vor renunța a-și mai căuta drepturile în patria lor!”

Pag. 123 al. 1—2, 4, pag. 124 al. 1.:

„Volnicile și fărâdelegile ce ni-se fac din partea detractorilor puterii publice sînt fără de s'fîrșit. Atîc unele înseși nu sînt de natură a-și revolta atît de mult internul, ca îngrozitoarele brutalități ale gendarmeriei ma-ghiare, comise nu numai față cu Români, ci cu toți aceia care nu fac parte din nobilii descendenți ai lui Arpad și ai lui Tuhtum.

„Aci se poate vedea în toată a ei lumină bestia omenească. Inimicii noștri se pre-fac în adevărata fiare sălbatică.

„Sînt cu atît mai sîlbatici aceste ne-oameni, cu cît și dînsii se adapă la isvorul șovinismului maghiar și se simt „membrii na-țiunii stăpînitoare”. Încercăm de ură și plini de patimă acești gendarmi se reped asupra Românilor ca odinioară căni de vînat asupra nefericitorilor Negrii din America-de-Sud.”

„Scriitorii acestei Replice au avut de multe-ori trista ocaziune a vedea cum țeranul și femeia română sînt pămîului, bătuiți și mal-tratați fără o altă vină decît doară aceea, că nu sînt de rasa mongolică.

Pag. 124 al. 3—4:

„În ținuturi românești și rutenești sînt trimiși gendarmi care nu vorbesc decît un-gurește, ei strigă pe țeranul ce aleargă de trei-ori ungurește să stee, ear' dacă nu îl împușcă numai decît... Eu însumi cunosc gendarmi, care ori de cîte-ori se apropie un țeran să vorbească cu ei, îi smulg pălăria din cap și i-o aruncă jos.”

Pag. 159 al. 6, 8 și 11.:

„Cu toate-că Români sînt despărțiți prin mai multe forme politice de stat, con-știința comunității naționale este foarte viuă între ei.

„E deci natural, că ori-și-cine știe că națiunea română constituie o homogenă și con-siderabilă complexitate națională, inclînd spre credința că această națiune ar putea alcătui într-o zi o unitate politică de stat.

„Junimea maghiară ni-a dat o expunere despre esența fie și maghiarismului.

„Să ne fie și noi permis, ca academi-cește să expunem în câteva cuvinte esența unității române sau a „Daco-României irre-dente” cum o numesc Maghiarii.

„Negreșii dacă masele mari ale popo-rului românesc ar fi întrebate, că dorire-ar ele sau nu unirea lor politică cu România în-tr-un singur stat, de sigur ar răspunde că ar dori-o, și noi am afirma un neadevăr, o ab-surditate dacă am tăgădui aceasta. Cu toate acestea nicăiri și nici-odată până astăzi Ro-mânia nu au cerut unirea lor politică cu Ro-mânia.”

Pag. 160 al. 7. 9.:

„Astăzi, negreșii, nici noi nu putem fă-gadul, că în mijlocul românimii nu ar exista curente din ce în ce crescînde, care tind la unitatea națională a tuturor Românilor, dar' aceste curente nu sînt decît produse firești ale aspirării îndelungate a națiunii române din partea hegemoniei maghiare.

„Nemulțumirea, de care este sbuciumat poporul român, ia dimensiuni din ce în ce mai mari.”

Pag. 161, al. 3, 4, 5:

„De nenumerate-ori auzim noi erupti-uni populare de rîm în contra despotismului maghiar”: „Mai bine Muscali decît Unguri!”

este o vorbă stereotipă în gura poporului ro-mân. Și nu e nici o mirare. Poporul știe foarte bine, că antagonismul dintre Unguri și Români este de veacuri și nu odată el a is-bucnit în vîrsări de sînge, el știe, că nobi-limea, care secolii de-ardînd ne asupra, era a Ungurilor, de aci și proverbul: „Dela Ungur nu-i vine Românilui nici un bine”; cel din urmă țeran român știe, că în trecut i-se prigoniza de pînă în zilele lui, ear' acum vede, zi de zi, cum i-se prigo-nește limba, cum i-se insultă naționalitatea, cum el este exploatat pe toate terenurile și în toate chipurile diavolești pentru mărirea celor-ve chor, ca numai Maghiarii să poată fi popor între popoare.

„Românii sînt cei mai pacinici și blânzi oameni din lume, dar' în fața împărilor, la care etse expus poporul nostru, el, care se trădește și moare pentru limba, legea și neamul seu, frică ne este, că nimenea, nici conducê-torii nostri politici nu vor fi în stare să im-pedescă, ca acest atît de leal și răbdur, dar' terribil de răsbunător popor să nu erupă azi-mîne și să-și facă el dreptate, precum ade-se-ori se pronunță sub jugul ce-l apasă.

„Căci în gradul în care se procedat Ma-ghiarii la exterminarea națională a Români-lor, în acel grad s'a desvoltat și mereu se desvoaltă idealul unității naționale, ca spe-rea unicului asil de scăpare a naționalității române. *Flere possum sed juvae non!*”

Pag. 162 al. 5:

„Maghiarisarea naționalităților este ecui-valentă cu moartea lor națională, ear' dacă maghiarismul se crede îndreptățit a le ma-ghiarisa e clar, că ele se cred îndrept-țite a se desface de el.”

„Pag. 164 al. ultim până la fine:

„Și într-adevăr, eată cum se întălnesc Maghiarii în munca lor cu irredentiștii din România!”

„O gazetă irredentistă eată ce scria: Pentru scopurile noastre, lucrurile se desvoaltă minunat de bine peste munți.

„Românilor și în general nemaghiarilor li-se face cu neputință ori-ce luptă fățișe, ori-ce rezistență legală, li-se iau toate mijloacele de a răsufa.

„Cînd această operă de înăbu-șire va fi completă, lupta se va stră-muta de sine în întunerecul conspi-rațiilor și nu ne indoim, amărî-ciunea și ura se pot comprima atît de mult, încît într-o zi ele vor isbucni mai înfricoșat decît totdeauna până astăzi și vor surpa din temelie toată clădirea stăpînirii ungurești.

„Noi credem în acest sffrîșit, rîndurile noastre se sporesc zil-nic, aceasta ne îmbucură ori-cîte lacrimi și suferințe ar costa!”

Tot aceste aserțiuni respective expresiuni obvin și în exemplarul român al „Replicei” care a apărut sub titlul următor: „Cesti-unea română în Transilvania și Un-garia, Replica junimii academice române din Transilvania și Un-garia la „Răspunsul” dat de junimea aca-demice maghiară „Memoriului” studenților universitari din Ro-mânia cu o hartă a Austro-Ungariei și a României. Sibiu, „Institut Ti-pografic 1892.”

Expresiunile citate presupun căsind de tendențe națiunii maghiare, ca și-cînd aceste ar tînde să făurească lanțuri și catene pentru nimicirea „libertății naționale” a Ro-mânilor și arunce din nou în sclăvie popo-raliberat de sub jugul feudalismului. De aceea naționalitățile vor fi necesitate să deplîngă apropiatul „milleniu al invasiunii maghiare” drept un „blăstîm” „ma-ghiarisarea”. Drepturi în Ungaria n'are nime afară de Maghiar, și Români în patria sa nu poate aștepta dela nime dreptate. Se falsifică voința alegătorilor. Funcționarii pu-blici duc în deplinire alegerile candidatului maghiar prin mituire, amenințări, forță și si-luiri și față cu aceste acesule, recursele și rugărilor nu au nici-cînd rezultat de „pes-tană”, din ce urmează că acest parlament re-presentă numai ilegalitatea și brachiul și nu e îndreptățit a crea legi. Nu este oare nedreptate strigătoare la cer, nu sînt o batjocură cele 50 de mii de flo-rini care se dau confesiunii gr-or. române, care numără un milion și jumătate de sufete, pentru milioanele care le răpește maghiari-sarea dela poporul român pe calea dării?

Calcarea în picioare a legilor îl exclude cu totul pe Români din participarea la viața publică. Începînd dela comitele-suprem până la ultimul primar comunal toți lucră la stri-virea Românilor; și dacă puterea acestor sa-trapi și tirani nu e suficientă se recurează gendarmeria contra „miserabililor de Valahi”. Și acela care crede că în contra acestora ar avê loc plângerile, recursele și protestele se înșeală amarnic. Primarii recrutați din si-

rele maghiare nu pot comite astfel de delict, pentru care se se demită din post.

Nepedepsiți delapidază banii comunali și apoi comunile treabă se-i restituie. Pe Români absoluți și calificați îi pretrează și în locul lor aplică indivizi brutali, decă-zuți, catilinari, a căror singură calificațiune e originea maghiară. În statul ungar numai „Maghiarul” poate obține o funcție. Talen-tul, aptitudinea dacă e Român, nu are valoare. La ocuparea vre-unei funcții e „fa'ctor de-cisiv” aparținerea la națiunea maghiară. Lipsa calificațiunii nu se ia în considerare și un „nume maghiar” face mai mult decît funcțiunea cel mai splendid. Români sînt nedreptății și în împărțirea sarcinilor publice. Comisiunile pentru măsurarea dărilor și în cercul populațiunii române se cum-pun din „Maghiarii”, și e firesc că aici proprietarul, comerciantul, industriașul „ma-ghiar” e favorizat, pe cînd cel „român” e stors fără conștientă. Stoarcerea țeranului a fost totdeauna consecută, dar' nici-odată n'a de-curs mai „nerușinat” ca sub scutul cons-tituționalismului „maghiar”. Cum au prim-it „Maghiarii” frînele în mână a fa-vorizat prin legi, ordinațiuni și comandări temerare ale patentelor împărătești interesele marilor proprietari „maghiari” în defavorul țeranimii „române”. La comasări se ră-pesc din proprietăți 10—100 jugere de ale fostilor iobagi și se eludează sub diferite tit-luri în mâinile marilor proprietari „ma-ghiari”. După lege comasarea se introduce numai la rugarea majorității. Proprietarii „maghiari” înseși ca să ajungă la pămên-turile cele mai bune torcează „comasarea”. Astfel au primit „Românii” pămên-turile cele mai rele, dar' de aceea tot „Românii” suportă speșele comasării. Astfel au făcut, astfel am înstrăinat și cele mai frumoase păduri. Și funcționarii care pured astfel sînt chemați a servi dreptate „Românilor”. Func-tionarul „maghiar” nici nu poate fi nepăr-tinitor, cînd e vorba să judeci între „Ma-ghiar” și „Român”, și acești funcționari „maghiari” îi tractează pe „Români” în mod drept material de stoarcere, bătea și umilire. Cum s'ar și pute, ca membrii „na-țiunii conducătoare” să împărțeașcă în cinstea cîștigă unii cive popo-ral „român ilot”? Față cu aceștia și sanarea plîngerilor e exclusă. E ne mai pomenită batjocura, care „și-o permit „veniturile” de funcționari față cu „Românii”. Și ul-timul servitor de cancelarie maghiar vor-bește cu dispreț suveran cu poporul „român”. Dela ministru până la ultimul servitor de cancelarie toți pretind că „popo-ru român” să învețe „maghiarește”. Astfel ajung 3 milioane Români resp. 10 milioane nemaghiari în acea situațiune critică, că s'au să învețe ungurește sau să abzică „în pa-tria lor” de toate drepturile. Dar' brutalită-țile nemărginite ale funcționarilor le în-trec atrocitățile revoltătoare ale gendarmilor. În acestea se manifestează apoi cu ade-văr „bestia în om”. Plin de ură și patimă se aruncă asupra Românilor, ca și căni de sînge odinioară în America-de-Sud asupra nefericitorilor Negrii. În ținuturile lo-cuite de Români se aplică numai gendarmi ce știu ungurește. Strigă de trei-ori după un țeran ce aleargă, și dacă nu se oprește îl împușcă. Între „Români” este „con-știința unității naționale” foarte desvoltată, deși trăiesc în diferite state. E firesc deci, că națiunea română poate forma odată un stat unitar, căci formează un corp unitar. Dacă s'ar întreba popo-ru, că dorește unirea cu regatul român, ar răspunde afirmativ; ar susține un neadevăr o absurditate aceia care ar nega! Români însși până acum la nici o ocaziune n'au pretins unirea cu România. Dar' mai departe nu se poate nega, că astăzi tot mai mari di-mensiuni iau mișcările a căror scop e reali-sarea uniunii cu România. Și aceasta e ur-marea „firească” a asupririi exercitate de „Maghiarii” în decurs de secolii. Nemu-lțumirea Românilor crește pe zi ce merge. Este vorbă obișnuită la Români: „Mai bine Muscali, decît Maghiarii!” Și de asta nici nu ne putem mira. Foarte bine știe po-porul că antagonismul secular între „Ma-ghiari” și „Români” s'a terminat în vîr-sări de sînge și că „nobilimea ma-ghiară” care de secolii a oprimat și stors popo-ru a fost nobilime „maghiară”. Chiar și ultimul țeran român știe, că în trecut s'au luat în goană religionea părinților sei, ear' în prezent îi oprimă limba, batjocoresc naționa-litatea; ear' pe el îl exploatează nemilos pe toate terenurile, numai de aceea că se se pre-amărească și gloriefi „Maghiarii”. Ro-mânul este omul cel mai pacinic, dar' pentru limba, credința și neamul seu se entusias-mează și pentru suferințele sale nu vor fi în stare nici conducătorii sei nici alții să-l îm-pedescă, ca poporul leal și pacinic să nu se revoalte și să-și facă însuși dreptate, după care de multă vreme însușoșează. Căci în măsura în care „Maghiarii” propagă „stîrpirea

națională, în aceeași măsură se lățește și idea unității naționale”, ca și singurul mijloc al mîntuirii naționale.

„Maghiarisarea naționalităților e identică cu moartea lor naționa-lă. Și dacă maghiarismul se simte în-dreptățit la maghiarisarea naționalităților, e clar că și „națiunile” se se simtă îndrept-țite a se rupe de maghiarism. Pentru Ro-mân și ori-ce nemaghiar e exclusă ori-ce luptă deschisă, ori-ce opoziție legală. Și dacă munca aceasta se continuă, luptă va trece în întu-nerecul nopții și așa și desperarea necondi-ționat va devia până într-o bună dimineață va erupă într-un mod îngrozitor până acum necunoscut și va sgudi din temelie edificiul statului maghiar. Noi credem în acest sffr-șit, șirele noastre cresc pe zi ce merge și căte lacrimi și nevoi ar costa, noi de asta numai bucura ne putem.

„Acest conținut reprodus al expresiuni-lor citate a mai sus este în toate punctele apt de a agita la ură contra Maghiarilor partea mai credula a Românilor. De aceea expresiunile mai sus citate formează delictul agita-țiunii contra naționalităților conf. §. 172 al legii penale.

„Acest delict, ca și mai sus amintita atacare a puterii obligatoare a legii, lățirea broșurii este oprită prin §§-ii 172, 173 resp. 171 ai legii penale, și este de pedepsit con-form acestor paragrafi.

„Ear' că această broșură s'a distribuit, aceea o probează destul de clar cercetarea introdusă și rezultatele acelea sub /. acuse, căci exemplarele acestei broșuri s'au aflat în posesiunea următorilor:

Dr. Grigorie Szilassi, locuitor în Cluj, (numărul 5).

Vasile Popoabă, locuitor în Cluj (nr. 6).

Emeric Popo, locuitor în Cluj (nr. 7).

Dr. Aurel Isac, locuitor în Cluj (nr. 8).

George Ilea, locuitor în Cluj (nr. 9).

Alexiu Pap, locuitor în Cluj (nr. 10).

Iuliu Metz, locuitor în Sighișoara (nr. 11).

Ilie Pop, locuitor în Șomeuta-mare (nu-mărul 35).

Andrei Medan, locuitor în Șomeuta-mare (nr. 35).

Constantin Ciontea, locuitor în Nagy-kalota (nr. 49).

Faptul lățirii îl probează mai departe certificatul șefului de gară ung. din S-biu, conform căruia la 2 Aug. 1892 s'au predat la adresele:

Brătianu, București 1 ladă.

Nanu, Paris 4 lăzi.

Poppa, Antwerpen 2 lăzi.

Penopol, München 2 lăzi.

Popovici, Graz 2 lăzi.

Morariu, Budapesta 2 lăzi.

Toate aceste lăzi au fost încărcate cu broșuri.

Întru delictul lățirii broșurilor care conțin delictul contra §-lui 171 al legii penale am făcut arătare la judele de instrucție sub nr. 5000/1892 și m'am rugat ca și pe calea cercetării să se constate lățitorii respective lățirea broșurilor din partea lui Eugen Bro-te, locuitor în Sibiu, ca proprietarul „Institutului Tipografic”, societate pe acții precum și a lui Nicolae Roman, pe acțiunile locuitor în Sibiu și conducătorul tipografiei.

În decursul investigații, Aurel C. Popo-vici, aparținător la Lugoj, de prezent locuitor în Graz, a recunoscut că el s'a îngrijit de ti-părirea broșurii și că el a comunicat ti-pografiei lista acelor indivizi, la a căror adresă a dorit să se trimită această broșură.

Conform comunicatului și a raportului de sub nr. 27—I. această broșură s'a și distribuit în luna lui August 1892 din tipografia, care forma deja proprietatea exclusivă a lui Eugen Bro-te.

Conform §-lui 41 art. de lege XVII. din 1874 despre industrii, industriașul numai atunci este eliberat de responsabilitate dacă este minorean sau persoană juridică și atunci trece responsabilitatea asupra conducătorului tipografiei.

La Eugen Bro-te nu se refer nici unul din aceste două cazuri, prin urmare e fără in-doeală responsabilitatea lui.

Și dacă chiar neagă participarea la lă-țirea broșurii, amintita dispozițiune a legii constată fără indoeală responsabilitatea lui.

Afară de împrejurarea aceasta mai pro-bează participarea lui Eugen Bro-te la distri-buirea broșurii și faziunea lui Nicolae Roman, fost conducător al tipografiei, care susține că Bro-te, care după conștiința sa stă în relațiuni nemijlocite cu Popovici a influențat trimiterea exemplarelor și mai cu seamă o expediție s'a trimis cu știrea lui Bro-te spre distribuie la München.

Nicolae Roman, conducătorul tipografiei recunoaște, că a luat parte la distribuie exemplarelor broșurii și că în parte însuși el a efectuat-o.

Reese deci din cele expuse, că distri-buirea mai sus documentată a exemplarelor, ce formează baza arătării, se poate reduce la activitatea lui Aurel C. Popovici, Eugen Bro-te și în fine la Nicolae Roman.

Deci în contra lui

1. Aurel C. Popovici, aparținător la Lugoj, Drd. și de prezent locuitor în Graț (Parkstrasse 7);

2. Eugen Bro-te, proprietar de ti-pografie, locuitor în Sibiu; și

3. Nicolae Roman, mai nainte con-ducătorul tipografiei, locuitor în Sibiu, acum funcționar de bancă și locuitor în Bistrița, ca răspânditori ai broșurii ce cuprinde delictul atacării puterii obligatoare a legilor normată și punibilă pe baza §-lui 173 al legii penale, și delictul agitațiunii la ură contra naționa-lităților normată și punibilă pe baza §-lui 172 al legii penale ridică acasă pentru răs-pândirea oprită prin §. 171 și rog cu res-pect onoratul presidiu al curții cu jurați ca juriu de presă, ca pentru pedepsirea acestui delict în înțelesul legii să binevoască a de-fige termenul de pertractare, să citeze ace-sașii și despre acestea să mă încunostițițeze și pe mine.

Cluj, 20 Iunie 1893.

Vita Sándor m. p.,
prim-procuror regesc.

Meseriașii români din Sibiu au expedit astăzi următoarea depeșe tele-grafică la Cluj:

Aurel C. Popovici

în Cluj,
banca acusatilor.

Am aruncat pe un moment la o parte dalta și ciocanul. Causa sfîntă pentru care sînteți aci, o privim și de a noastră. Dacă mai este dreptate pe pămînt, atunci trebuie să învingă. Nu vè lăsați! Cu noi este Dumnezeu!

Meseriașii Români din

Sibiu.

* Aseară după eșirea foii ni-a mai

sosit următoarea telegramă:

Cluj, 29 August n. 1893. Aurel C. Popovici se află internat într-o celulă sin-guratecă. Români clujeni au intervenit, ca acusatul să fie pus în libertate pe lîngă ga-ranție, dar' n'au isbutit. Sub cuvînt că este holeră Români nu vor fi admiși în sala desbaterilor decît în număr foarte res-trins. Afluença Românilor, ca deosebire din jurul Clujului este enormă. Apărătorii vor prezenta o declarație a studenților uni-versitari, în care cer să fie dați în jude-cată, fiind ei autorii Replicei. Au sosit mai mulți corespondenți ai foilor din Buda-pesta.

* Dela raportorul nostru special am

primit cu posta de azi-dimineață urmă-toarea corespondență:

Cluj, 17/29 August.

(În ajunul pertractării). După-cum v'am telegrafat deja, azi înainte de amezai am vizitat pe dl Aurel C. Popovici. Eram cu atît mai nerăbdători să-l vedem, cu cît până acum nu se știau toate detaliile despre chipul tainic, așa zicînd, cum dînsul a fost arestat. Ne-am dus deci: doamna Maria Po-povici, soția acusatului și apărătorii Dr. Ste-fan Petrovici (Lugoj), Paul Mudron (I. St.-Martin), Dr. Stefanovici (Pressburg), I. Russu Șirianul, apoi domnul Colescu-Vartice, corespondent din București precum și o parte a cărturarilor români de aici să-l vedem pe simpaticul acusat, jertfa mai nouă a nelegiilor ungurești. Vice-procurorul Gócs nu ne-a făcut greutăți. Am intrat și am găsit pe deținut într-o celulă, care nouă ni-a displicut cu atît mai mult, cu cît era tocmai lîngă camera mortuară (unde ni-se spunea că este întins un cadavru). Trec peste scena duioasă dintre cei doi soți: doamna Popovici avea drept să se emoționeze până la lacrimi. Crescută și viată într-un oraș mare, civilizat, ea s'a trăit în curmău când abia așezată în patria noastră, și cel dintău lucru ce i-se face e, că-i arestează bărbatul. Și apoi în ce mod turcesc!

Dar' poate-că nici domnia-ei nici noi nu am fi fost revoltați atît de tare, dacă nu cetiam foile locale de aseară, unde cu litere mari și cu multă bucurie se anunță „ares-tarea faimosului agitator, care a vîrul să fugă în România”. . . . Această pălmuire a adevărului, prin care presa ungurească vrea să mîșcheze barbaria șovinismului, a îndemnat pe dl Russu Șirianul ca de dimineață chiar să trimită o desmintire foilor de aici, ear' pe doamna Popovici să verse lacrimi de durere: bărbatul ei, care se jertfește pentru cauza națională, să fie arătat chiar cînd primește bo-tezul martirului ca om laș?! Eată ce o mîhnia

Pe A. C. Popovici l'am găsit de altfel bine dispus, plin de vervă și curaj. Ne-a povestit îndată cum a fost arestat. Ple-case dela București în dată ce a primit din Sibiu știrea că s'a hotărît ziua procesului. Abia că și-a întins însuși pasaportul spre vi-zare, solgăbirul a și dat ordin gendarmului să-l înhațe. A fost dus îndată la judele de instrucție din Brașov, unde, i-s'a luat tot

ce avea la dînsul: portmonelul cu bani, melul din deget, ciasornicul dela brâu, întocmai cum făcea Lecinsky cu călătorii prin Dobrogea. Nu i-s-au lăsat nici măcar atâția bani să călătorească pe cl. II, ci l-au pus pe cl. III, cu niște muncitori unguri, în societatea cărora a trebuit să petreacă tocmai 12 oare. Nu i-s-a lăsat apoi nici atâta răgaz în tot acest interval, ca să dea o telegramă soției sale, avocatului seu Petrovici ori prietenilor. Ba când a protestat contra acestui nemeritat tratament, a fost amenințat că-l vor pune și escorta în fiare.

Ajuns la Cluj, l-au așezat în temnița în care stă și acum. O cameră ca toate celelalte în care stau oameni condamnați pentru crime ordinare, cu o fereastră prințare carei gratii abia străbate o lumină năcăjită. Pat cu așternut și-a dat numai după-ace au intervenit Românii clujeni pe lângă procurorul Jeszenszky.

Tot Românii clujeni (domnii Alexe Pop, Dr. Isac, Emeric Pop, Roșescu și alții) au umblat pe la toți domnii mari și au oferit nu numai garanția lor personală, dar și garanție în bani (8000 fl.) pentru-ca deținutul să fie pus pe picior liber, să aibă timp să-și prepare apărarea, să-și procure noțițele și hârtiile necesare. Cu toată această binevoitoare intervenție însă, cu toate-că procurorul Jeszenszky a făgăduit că-l vor lăsa liber, Popoviciu (ținut va fi până mâine în arest preventiv. Negreșit, aceasta pentru a-l demoraliza, pentru a-i îngreuna apărarea, pentru a îndispuce contra lui pe jurați, căci unde se va găsi Ungur „patriot” — și Ungurii toți sînt „patrioți” — care să esite a aduce judecată grea asupra unui „agitator, care a vrut să fugă și a fost adus cu forța înaintea legii” — ungurești! Foile de aici, chiar organul guvernamental „Kolosvárad”, au și început deja de ieri să terorizeze pe jurați, dacă peste tot, mai e nevoie ca acestia să fie preocupați în defavorul acusatului: toate scriu ca jurații să nu uite, că „e vorba de mântuirea patriei împiedecând pe acusat să mai umblească în contra siguranței statului”... Ungurii regretă de altfel că nu pot să-l aibă acum și pe dl Eugen Brote, care deși cu știrea procuraturii a plecat la băi, totuși s'a dat ordin să fie arestat și escortat la Cluj imediat ce a călcat pe teritoriu unguresc.

Ce gând au de altfel Ungurii și cum ei vor să trateze cu noi, arată nu numai faptul arestării dlui Popoviciu, care în Brașov chiar a fost ținut în arest 3 oare, arată faptul că i-se pun cele mai mari greutăți să se aperse, arată însă mai ales faptul, că Ungurii vor să pertracteze procesele noastre *excludând ori-ce publicitate*. Astfel sub păcătosul pretext că e holera, nu ni-s-au dat nici un bilet, am fost numai prenotați pentru 10 locuri, și pentru acestea avem însă concurența Ungurilor, și de sigur că ei vor fi preferați.

Cu toate acestea procesul va fi poate cel mai interesant din câte am avut noi Românii. Apărătorii vor ridica o mulțime de cesțiuni prealabile, incidente și proteste.

E de prevăzut, că cestia care mai ales va întimpla indignarea juraților e intenția dlui apărător Russu Șirianul, pe care curtea nu-l va pute opri de a vorbi românește. Deja în cercurile ungurești se face presiune asupra președintelui să deneghe acest drept al apărătorii înscris în lege. Ear' dlor Stefanovici și Mudron președintele Szász Béla, cu prilejul unei convorbiri li-a și adresat invitarea, să fie scurți, *să nu facă „cestie mare”*.

Se înțelege, domnilor maghiari li-ar veni grozav de bine la socoteală să poată infunda în temnița pe distinși nostri luptători fără-ca noi cel puțin să le spunem buchile. Decât nu vor avé această plăcere. În consfătuirea ce apărătorii au ținut acum, după amiază, s'a stabilit un plan de luptă înverșunată. Lupta va fi cu atât mai vehementă, cu cât apărătorii vor avé în fața lor pe procurorul Jeszenszky, un șovinist aproape epileptic. E de prevăzut, că procesul se țină cel puțin două zile.

Între altele, apărarea va înainta o hârtie a studenților universitari, care cer ca în primul rînd *dînșii* să fie pedepsiți ca autori ai *Replicei*. Asupra acestei cesțiuni apărarea va insista cu atât mai mult, cu cât Ungurii și acum afirmă că autorii *Replicei* se ascund, nu vor să-și răspundea.

Li-se va smulge și această armă! Acusatul N. Roman, comptabil în Bistrița, n'a sosit încă. Este însă așteptat pentru deseară. Va veni probabil însoțit de dl avocat Dr. Tripón. Apărarea se va face altmintrelea în comun: se va apăra obiectul, *Replica*, asupra acușărilor ca persoane apărarea se va extinde numai întrucât procurorul va săvîrși digresiuni.

Judecând după scrisese foilor locale, interesul între Unguri pentru acest proces este foarte mare.

Ear' pe Români i-a cuprins revolta: vor fi o mulțime de studenți universitari, interesați foarte deaproape în cauză, care nici măcar pe timp mai scurt nu vor pute pătrunde în sală. Declarația lor însă va fi certă, ear' declarația lor va fi declarația mândră a tuturor Românilor.

„Fuga lui Aurel C. Popoviciu”.

Foile jidano-maghiare încă tot rod la pretinsa „fugă” a lui Aurel C. Popoviciu. Toate caută să prezente pe valorosul nostru amic drept un fugar nemernic, care spăriat de pertractarea finală a procesului „Replicei” a luat frunză în buză și a voit să treacă în Teară, dar' la granița a fost prins de poliție și adus la Cluj.

Ne e greață să ne ocupăm cu infamiile acestea caracteristice pentru cauza ce apără, le spunem numai, că bărbății nostri politici nu sînt d'alde Kossuth Lajos, care se treacă pe pământ străin și de acolo cu peana-i sacrilegă să mănjască tot ce e sfânt în patria noastră, dar' se nu aibă curajul civic a spune aici acasă pretențiile gravamine, și să reprezente pretinsa lor „causă sfântă”.

Aurel C. Popoviciu și în prinoarea preventivă a impus dușmanilor sei. Eată între altele ce scrie lui „Pesti Napló” corespondentul din Cluj:

„Popoviciu este unul dintre cei mai învătăși și culți oameni ai conducătorilor valahi, care așa zicend dă direcție întregii cesțiuni a naționalității. Are în degetul cel mic tot ce se poate ști în cesțiunea aceasta. Așa cunoaște relațiunile maghiare, legile, situațiunea noastră de drept public ca și cei mai învătăși bărbăți politici ai nostri. Are purtare foarte fină, dexteritate socială, aparență plăcută și avere mare: toate acestea îl califică, ca să poată lăți în străinătate în măsură mare acțiunea Românilor. Acest om fin e născut de agent politic, care aparține celor mai periculoși dușmani ai nostri și care de sigur a avut cauză mare să confereze acum în România înaintea procesului „Replicei”.

CRONICĂ

Ministrul-president Wekerle, după-cum cetim în foile maghiare, își va ține la 6 Septembrie n. darea de seamă înaintea alegătorilor sei din Baia-mare. Cu acel prilej dl Wekerle va vorbi despre situația politică.

Successorul secretarului de stat Tesleszky. După-cum anunță „Egyetértés”, în postul de secretar de stat în ministerul de interne, post devenit vacant în urma demisionii secretarului de până acum Tesleszky, va fi numit Dr. Darányi Ignázz, deputat în cercul II. Budapesta. În urma aceasta numitul deputat va trebui să-și depună mandatul, dar' e probabil că va fi ear' reales zice „Egyetértés”.

Petrecerea din Alámor. Despre petrecerea din Alámor, arangiată Duminică în 15/27 c., ni-se scrie: Avënd fericirea de a participa la petrecerea de vară arangiată de inteligența din Alámor și jur, nu pot să nu amintesc ceva despre ea. Deși poate unica și cea dintăiu petrecere de felul acesta ce s'a arangiat în această comună, totuși petrecerea a avut un rezultat peste așteptare. Pe lângă un public foarte numeros din loc și jur, la petrecere au participat mulți oaspeți din Sibiu și Blaj. După o vorbire caldă a părintelui Ioan Alámorean, în care Sfinția Sa a arătat toate fazele prin câte a trecut această comună, s'a început dansul cu punctul prim din program „Hora”. Până la oarele 11 noaptea a durat jocul fără intrerupere. În pauza care a urmat după aceea s'au rostit o mulțime de toast, dintre care merită să amintim pe al părintelui Ioan Alámorean, care a vorbit pentru comitetul național și pentru iubitul nostru martir Dr. Vasile Lucaci. După pauză s'a început ear' jocul, care a durat apoi până în zori de zi, când cu toții ne-am depărtat ducend cu noi cele mai plăcute suveniruri. Dece Dumnezeu ca și în viitor brava proețime și inteligență din Alámor și jur să mai poată arangia astfel de petreceri. *Un participant.*

Petrecere de vară. Inteligența rom. din Băița (Zarand) și jur invită la petrecerea de vară ce se va arangia în 2 Septembrie 1893 n. în ospătăria din Căinel (lângă Băița). Venitul curat e destinat pentru școala română confesională din Băița. Intrare de persoană 1 fl., de familie 1 fl. 50 cr. Începutul de la 6 oare seara. Comitetul arangiator. NB. Otertele marinimoase se vor cuita pe calea publicității.

Petrecerea cu tombolă în Blaj, ce era să se țină în 31 August n., după-cum ni-se depeșează de acolo, s'a aminat din cauza unor împrejurări neprevăzute.

Înmormântarea ducelui de Coburg s'a săvîrșit alaltăieri cu ceremonialul obicinuit. La înmormântare a participat și împăratul Wilhelm. La oarele 11 înainte de amiază s'a început serviciul funebral, după care la oarele 11½ conductul s'a pus în mișcare, în mijlocul unui public numeros ce umplea stra-

dăle, cătră strada „Moritz”, unde cosciugul a fost depus în cripta familiară.

Holera. Alaltăieri s'a constat oficial și în Budapesta primul cas de holera asiatică și anume la un lucrător, care s'a îmbolnăvit în seara premergătoare și dimineața a murit.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Procesul Replicei.

Cluj, 30 August n. (Telegramă particulară a „Tribunei”.) Înainte de constituirea juriului, Jeszenszky, substitutul procurorului-suprem, cere să nu se admită decât un apărător de fiecare acusat. Dr. Stefanovici basat pe lege și obiceiul cere respingerea propunerii procurorului. Tribunalul admite însă cererea procurorului și invită pe acușăți să-și aleagă câte un apărător. Acușății insistă să aibă doi apărători, dar' în cele din urmă sînt siliți să aleagă pe dl I. Mudron și Petrovici. Domnii Stefanovici și Russu se retrag protestând, ceea-ce dă prilej la un incident violent între procuror și Stefanovici. Tribunalul este compus din Szász ca president și juzii Csiszér și Reinbold.

Cluj, 30 August n. (Telegramă particulară a „Tribunei”.) Juriul s'a constituit astfel: Jurați: Pál, Hanko, Schlauch, Körösi, Horacsák, Öry, Ákonczy, Gajzágo, Gabányi, Lehner, Grois, Mesko; suplenți: Kovács și Gergely. Avocatul Stefanovici a făcut arătare la ministrul. Procurorul a cerut ca apărătorii Stefanovici și Russu să fie dați afară. Președintele a respins cererea procurorului. Petroviciu nu excepționează pe nici un jurat, obiectând, că și așa toți judecă în cauza proprie. Jurații protestează în contra acestei obiecțiuni. Mudron cere amânarea pertractării din cauză că lui Roman nu i-s'a înmanat în regulă citația. Petroviciu deasemenea, obiectând și în contra arestării. Curtea respinge cererea de amânare a apărătorilor. În urma aceasta toți trei apărătorii au înaintat cererea de nulitate. Procurorul batjocorind apărarea, produce un incident violent. Petroviciu protestează în contra lui. La 11 oare s'a terminat cetirea acusei. Petroviciu observă, că traducerea pasagiilor e imperfectă. După acestea se cetește traducerea Replicei și anume, la propunerea lui Somogyi Ede, numai pasagiile încriminate întregi.

Budapesta, 30 August n. Ministrul-president Wekerle a avut ieri în Viena o conferență de mai multe oare cu ministrul Steinbach și cu guvernorul băncii austro-ungare Kautz. Astăzi ministrul-president se va duce la Davos.

Știrea despre modificarea lacătului la pușca Mannlicher de calibru mic e cu desăvîrșire inventată.

Comisiunea epidemiei din capitală a fost convocată ieri. Președintele a declarat, că casurile de holera ce s'au ivit în Buda-veche sînt o urmare a consumațiunii de apă rea de fîntână. Casuri sporadice s'au ivit cei drept, dar' despre o epidemie nu poate fi încă vorba. Președintele a spus mai departe, că pentru împedecarea importățiunii epidemiei se va da ordin, ca școalele medii din capitală să nu se deschidă până la alte dispozițiuni. În același timp va fi rugat ca insistență și ministrul de interne ca și deschiderea universităților să se sisteze. Despre starea holerei în provincie telegramele sosite mai în urmă nu constată o îmbunătățire esențială. În Seghedin epidemia s'a ivit în măsură mai mare. În 20 de comitate s'au ivit 187 îmbolnăviri, dintre care 8 cu sfîrșit letal.

Frankfurt, 30 August n. „Frankfurter Zeitung” anunță din Coburg, că la dîneul împăratul s'a întrefîșit în mod foarte amical cu principele Bulgariei și a beat în sănătatea acestuia. Principele Ferdinand, care la dîneul familiar a venit în frac, la dîneul de seara purta uniforma bulgară cu toate ordurile.

Madrid, 30 August n. Turburările în San-Sebastian s'au repețit. Mai multe persoane au fost rănite.

Economic.

Biuron de informațiune în Seghedin. Sub firma „Hungaria” s'a înființat de curend în Seghedin un biuron de informațiune, a cărui menire e prevederea serviciului de informațiune pentru comercianți ungari.

Furnisări. Direcțiunea din Budapesta a căilor ferate de stat ungare publică licitațiune ca oferte pentru furnisarea de diferite articole pe seama acelor căi ferate. Terminul ofertelor e 22 Septembrie 1893. Publicațiunea se poate vedé în biuronul camerei de comerț din Brașov. — În biuronul acelei camere se pot vedé și alte două publicațiuni despre furnisarea de diferite articole pe seama aceleiași direcțiuni a căilor ferate. Terminul ofertelor e 15 și 19 Septembrie.

Recolta din estan. Starea recoltei în diferitele state ale lumii, după știrile mai noue, este următoarea:

Luând 100 ca mijlocie a recoltelor, ele sînt evaluate cum urmează:

Austria. Grâu 90, seacă 89, orz 94, ovés 83.

Ungaria. Grâu dela 98 până la 100, seacă dela 85 până la 92, orz dela 83 până la 118, ovés dela 79 până la 97.

Serbia. Grâu 80, seacă 75, orz 90, ovés lipsește.

Bulgaria. Grâu 74, seacă 61, orz 77, ovés 80.

Rusia. Grâu 75 până la 150, seacă dela 85 până la 120, orz dela 70 până la 115, ovés dela 70 până la 130.

Germania. Grâu dela 75 până la 105, seacă dela 80 până la 109, orz dela 75 până la 105, ovés dela 45 până la 82.

Danemarca. Grâu 100, seacă 100, orz 70, ovés 50.

România. Grâu 111, seacă 130, orz 100, ovés 130.

Suedia. Grâu 100, seacă 90, orz 85, ovés 50.

Norvegia. Grâu lipsește, seacă 95, orz 99, ovés 101.

Italia. Grâu 100, seacă lipsește, orz 90, ovés 90.

Elveția. Grâu 80, seacă 70, orz lipsește, ovés 65.

Olanda. Grâu 87, seacă 92, orz 77, ovés 72.

Belgia. Grâu 87, seacă 95, orz 77, ovés 50.

Francia. Grâu 82, seacă 85, orz 86, ovés 86.

Marea-Britanie. Grâu 90, seacă lipsește, orz 75, ovés 80.

India. 7,149.000 tone de grâu.

Statele-Unite din America. 382 milioane de buchels de grâu.

Prețul mărfurilor

Tîrgul de rîmători în Steinbruch. În 25 August n. s'au notat: ungurești béráni grei 48.— cr. până 49.— cr., de mijloc 48.— cr. până 49.— cr., ungurești grei tineri 52.— cr. până 52½.— cr., de mijloc 51.— cr. până 52.— cr., ușori 49.— cr. până 50.— cr., marfă țerănească grea 46.— cr. până 47.— cr., de mijloc 47.— cr. până 48.— cr., ușoară 47.— cr. până 48.— cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sêr bești grei 49.— cr. până 50.— cr., transito de mijloc 49.— cr. până 50.— cr., transito ușori 47.— până cr. 48.— cr.

Călindarul 1893.

19/31 August 1893.
Iulian: Muc. Andreiu Str.
Gregorian: Raimund
Soarele: răsare 5.53 apune 6.13

Buletin meteorologic.

Sibiu, 30 August n. 10 oare dimineața.

Presiunea atmoșf. în mm. (Mediul lunar 725.3)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
Observată	Diferența din presiu.		
728.5	+4.6	+9.4	+2.00+12.6
			NV

Din țeară 27 August n. 8 oare dimineața.

Stațiunile	Presiune atmoșf. în mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcția	Ușura
Budapesta	757	+ 18.4	V	4
Sătmár	757	+ 17.1	SO	3
Cluj	755	+ 1.0	V	1
Orșova	—	—	—	—
Arad	7.7	+ 17.0	S	3
Panciova	756	+ 18.4	N	5

Sosiți în Sibiu.

La 30 August n.
Hotel „Newihren”. Măss cu familia, farmacist, din Craiova. Popoviciu, cu soția, din București, Eberth, pelerin din Viena. Dr. Bo oevici, adv. din Budapesta, V. Stifl, comerciant din Viena.
Hotel „Haberman”. A. Hulek, privatier din Viștea-superioară. I. Melakofsky din Lemberg. D-na A. Rammer din Alba-Iulia.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 28 August n. 1893.

Sămînțe	Cantitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.		Cantitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până		dela	până
Grâu						
Bănățenești vechiu	74	—	—	75	—	—
Grâu dela Pesta	74	—	—	75	—	—
Grâu dela Pesta	74	—	—	75	—	—
Grâu de Alba-Reg.	74	—	—	75	—	—
„ Bacfa	74	—	—	75	—	—
Grâu ung. de Nord	74	—	—	75	—	—

Sămînțe, vechi ori nouă	Solul	Cantitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	până
Săcărâ		70—72	6.10	6.15
Orz	de nutreț	60—62	5.60	5. 0
	de vinars	62—64	6.15	6.60
	de bere	64—66	6.90	7.90
Óvës		39—41	—	—
Cucuruz (porumb)	bănăț.	75	4.70	4.80
	de altsoiu	73	—	—
Meiu		—	—	—
Hrișcă		—	—	—

Mărfi pe termen.	de toam. de primă.	Aug.-Sept. Maiu-Iun	Bani per 100 chilogr.	7.44	7.81	4.6	5.7	6.52	6.57	Mărfi per 100 chilogr.	
										dela	până
Grâu											
Cucuruz											
Óvës											

Producte diverse	Solul	Cursul	
		dela	până
Sem. de trif.	Lucernă ungurescă	46.—	54.—
	roșie	63.—	68.—
Oleu de rap.	rafinat	38.—	38.50
Uns. de porc	dela Pesta	54.—	54.50
	dela țeară	—	—
Silăuină	svântată	47.—	47.50
	afumată	52.—	53.—
Sên		59.—	40.—
Prune		—	—
Lictar	slavon, non bânățeneșc	—	—
Miere	brută	—	—
	galbină străcurată	30.—	32.—
Ceară	de Rosenau	—	—
Spirt	brut	16.—	16.50
	Drojdițe de spirt	18.50	19.—

Cursul pieței din Sibiu.

Din 30 August n. 1893.
Hârtie-monetă română . . . . . Camp. 9.83 vënd. 9.90
Lire turcești . . . . . „ 11.— „ 11.06
Imperiali . . . . . „ 10.— „ 10.05
Ruble rusești . . . . . „ 1.29 „ 1.31

Bursa de Budapesta.

Din 28 August n. 1893.
Renta de aur ung. 6— . . . . . —
„ „ 4— 115.90
„ hârtie 5½/100 . . . . . 93.95
Împrumutul căilor ferate ung. . . . . 26.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) . . . . . 122.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) 100.50
Bonuri rurale ung. 95.50
„ croate-slavone 97.50
Obligațiunile desp. regalilor 99.75
Împrumut cu premiu ung. . . . . 149.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin . . . . . 142.—
Renta de hârtie austriacă 96.45
„ de argint austriacă 96.25
„ de aur austriacă 118.75
Losurile austriace din 1860 . . . . . 162.—
Acțiunile băncii austro-ungare . . . . . 977.—
„ de credit ung. . . . . 416.—
„ „ „ austr. 333.70
Serisuri fonciare ale institut. de cred. și economii „Albina” . . . . . 101.—
Argintul . . . . . —
Galbeni împărătești 5.97
Napoleon-d'ori 9.95
Mărci 100 imp. germane 61.80
Londra 10 Livres sterlingi 126.50

Bursa de Viena.

Din 28 August n. 1893.
Renta de aur ung. 6½/100 . . . . . 113.90
„ „ 4½/100 . . . . . 91.10
„ hârtie 5½/100 . . . . . 126.—
Împrumutul căilor ferate ung. 121.10
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) 100.40
2-a emisiune) 95.50
Bonuri rurale ung. 97.50
„ croate-slavone 149.26
Împrumut cu premiu ung. 142. 0
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin 96.45
Renta de hârtie austriacă 96.05
„ aur austriacă 118.85
Losuri pentru austr. din 1860 . . . . . 162.—
Acțiunile băncii austro-ungare . . . . . 978.—
„ de credit ung. 417.50
„ „ „ austr. 333.50
Argintul . . . . . —
Galbeni împărătești 5.97
Napoleon-d'ori 9.75
Mărci 100 imp. germane 61.77
Londra 10 Livres sterlingi . . . . . 130.—

Bursa de București.

Din — — — 4 oare p. m. Casa Utiliza
Renta rom. per 1875 5½/100 . . . . . 158.—
Renta română amort. 5½/100 . . . . . 06½/100
„ (Schuldverschreib.) . . . . . —
Oblig. de stat. C. F. R. 6½/100 . . . . . 102.—
Renta rom. (Kur. conv.) 6½/100 . . . . . —
Împrumutul municipal 5½/100 . . . . . 98.—
Serisuri func. rurale 5½/100 . . . . . 104.50
Idem urbane 7½/100 . . . . . 102.—
„ 6½/100 . . . . . 93.—
„ 5½/100 . . . . . 84.—
Banca-Nat. (500 lei v.ârs. într.) 1645
Soc. Dacia-Rom. (250 lei v.ârs.) 298
Soc. de Asig. Nat. (200 lei v.ârs.) 310
Soc. rom. de reasig. 101
Soc. r. de cou (250 lei v.ârs.) . . . . . —
Oblig. Cassei Pensiuilor . . . . . —
Agio . . . . . —
Schimb
Londra 3 luni . . . . . —
„ cek . . . . . —
Berlin 3 luni . . . . . —
„ cek . . . . . —
Paris 3 luni . . . . . —
„ cek . . . . . —
Viena . . . . . —
„ „ . . . . . —
Agio . . . . . —

Pentru redacțiune responsabil:

„MINERVA“

instituit tipografic, societate pe acții în Orăștie.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului tipografic „Minerva“, societate pe acții în Orăștie sunt prin aceasta invitați în sensul §-lui 18 al statutelor societății la a

III-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Orăștie la 30 Septembrie 1893 st. n. p. m. la 3 oare în localul „Casinei-Române“ (Piața-mare nr. 4) eventual la 16 Octombrie a. c. la casa se nuie-frământ (număr acționariilor sau lipsind reprezentarea voturilor la adunarea din 30 Septembrie a. c., recerute conform §. 24 din statutele societății.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt: [2012] 1-1

- 1. Raportul direcțiunii despre activitatea institutului și despre rezultatul gestiunii anului din urmă.
2. Raportul comitetului de supraveghere.
3. Decisiunea asupra profitului curat.
4. Decisiunea asupra profitului curat.
5. Fixarea prețului marcelor de prezență.
6. Alegerea unui membru în direcțiune.
7. Exmiterea alor doi acționari pentru verificarea procesului verbal, luat în adunarea generală.
8. Eventuale propuneri făcute în sensul §-lui 28 din statutele societății.

Orăștie, la 29 August 1893 st. n. Direcțiunea.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

În fața holerei ce bântue

precum și ori-când pentru păstrarea și restabilirea sănătății [2009] 1

beți numai

Apa de sodă a lui E. Roth,

care e fără bacterii și fără accide chimică pură nu sgarie în gut.

Se vinde în multe prăvălii, în birturi, cafelele și la fabricantul: Pempfingerasse nr. 16.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A eșit de sub tipar și se află de vânzare la Institutul Tipografic: AL X-lea PROCES AL ZIARULUI „TRIBUNA“ și O PREFĂȚĂ RETROSPECTIVĂ. Desbaterile urmate înaltea curții cu jurați în ziua de 17 Martie n. și anume: Discursul de acuzare și replica procurorului Dr. Aurel Lazar. Răspunsul și duplica de apărare a dlui I. Russu Șirbanul, — precum și articolul închinat și cerea de punere sub acuzare a ziarului „Tribuna“. Prețul 25 cr. sau 60 banl.

În editura „Institutului tipografic“ a apărut și se află de vânzare Prăsirea pomilor de D. COMSA, membru în comitetul central al „Reuniunii române agricole“. Prețul unui exemplar 12 cr.

A apărut: Clara Milici Novelă de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Institut Tipografic în Sibiu.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIU. Au eșit de sub tipar: A doua edițiune din ȚINEREA VITELOR de Eugen Brote, president al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“. Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

Împrumut curat. — N'are consortiu. Întreg profitul în favorul asiguraților. Cel mai mare și mai bogat institut de bani din lume. Capitalul de asigurare: 907 milioane franci. Asigura pe viață pe lungă cele mai diferite și mai favorabile modalități. Cu prospecte și cu informațiuni mai îndetailate servește Erdélyrészi aligazgatóság Kolozsvártt sau agenția din loc SIEBENBÜRGER VEREINSBANK SIBIU. [963] 19-50

INSTITUT TIPOGRAFIC ÎN SIBIU. Se află de vânzare: Plicuri oficioase adresate: direcțiunii financiare, — oficiului de dare r. u., — tribunalului reg. ca judecătorie a cărților funduare, — scaunului orfanal comitatens, — primăriei comunale, — judecătoriei cercuale, — protopretorului cercual. Formular község előjáróságától. Sz. .... A tekintetes megyei árvaszéknek Hivatalból. Portomentes. .... ügyben. 100 bucăți 50 cr.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Maiu 1893.

Table with multiple columns and rows showing train schedules for various routes: Budapesta-Predeal, Budapesta, gara de vest - Rușava - Vercerova, Copșa-mică - Sibiu - Avrig - Făgăraș, Cucerdea - Oșorheiu - Regh-săs., Ghiriș - Turda, Sighișoara - Odorheiu, Simeria (Piski) - Petroșeni - Lupeni, Brașov - Zernesci, Brașov - Chezdi-Oșorheiu, Arad - Timișoara, Murș-Ludoș - Bistrița, Careii-mari - Zelău.

Nota: Oarele însemnate în stânga stațiilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerii încadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte. Editura și tiparul Institutului Tipografic în Sibiu, sub responsabilitatea lui Ioan Popa Necșa.